

Společnost
pro vědy a umění

Zprávy

Spoločnosť
pre vedy a umenia

SVU

Ročník 15. číslo 9
listopad 1973

Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc. 381 Park Ave. South, New York, N. Y. 10016

Redakční rada: Vratislav Bušek; V. E. Andic, Hanuš Lexa, Jiří Skvor, Rudolf Sturm

ŠTEFAN KOČVARA 1896-1973

[Vo Washingtone po dlhej chorobe zomrel dňa 17. októbra 1973 bývalý poslanec a podpredseda vlády za Slovenskú demokraticku stranu, dr. **Štefan Kočvara**. Zosnulý patril k slovenskej generácii, ktorá v roku 1918 pomáhala zaisťovať a organizovať slovenský národný život v novom československom štáte a ktorá za druhej svetovej vojny bojovala o obnovu tohoto štátu a jeho demokratických poriadkov.

Dr. Kočvara sa narodil 25. decembra 1896 na Myjave, kde sa budovali už za Rakúsko-Uherska solídne základy československej spolupráce. Strednú školu skončil r. 1916 na evanjelickom lýceu v Bratislave a práva začal študovať ešte pred prvou svetovou vojnou na Karlovej univerzite v Prahe. Ale v revolučných rokoch na konci vojny musel štúdiá prerušiť a pomáhať pri očisťovaní Slovenska od maďarských vojsk, ktoré najmä na Východnom Slovensku nechceli opustiť slovenské územie. V rodnej oboi zorganizoval 120 dobrovoľníkov, s ktorými vytvoril v Uherskom Hradišti jadro Prvého slovenského pluku slobody. Ako veliteľ prvej roty tohoto pluku zúčastnil sa bojov na Východnom Slovensku a oslobodenia Košíc. V roku 1919, keď bolševické hordy Bélu Kuna napadli Slovensko, Kočvara znova obliekol vojenskú uniformu a slúžil ako dobrovoľník v novej československej armáde.

Potom dokončil v Prahe právnické štúdiá, aby dal svoje služby burľivo sa rozvíjajúcemu národnému životu a mladej Republike. Promoval v roku 1921 a advokátsku skúšku zložil v Košiciach v roku 1924. Do roku 1931 bol advokátom v Prešove, potom verejným notárom v Nových Zámkoch a v Giraltovciach, kde ho v roku 1942 z politických dôvodoch pozabavili tohoto úradu. Za prvej republiky ako príslušník Republikanskej strany zastával mnoho politických a hospodárskych funkcií najmä v slovenskom roľníckom družstevníctve.

Doktor Kočvara bol nekompromisný národovec a československý vlastenec, pevného demokratického presvedčenia. Preto Mníchovská tragédia a to, čo prišlo po nej, mu priniesla veľké životné sklamanie, s ktorým sa nechcel a nemohol zmieriť. Zapojil sa hneď do podzemnej činnosti a bol jedným z hlavných jej organizátorov na Východnom Slovensku.

V roku 1945 ho zase vidíme medzi prvými ľuďmi, čo kladú základy obnovenému štátu a snažia sa zaisťiť jeho demokratické poriadky. Keď sa Slovenska národná rada ujala na jar v roku 1945 znova svojej funkcie k Košiciach, Kočvara je jej prvým poverenikom vnútra a začína spolu so svojimi spolupracovníkmi organizovať Demokratickú stranu. Boli to časy veľmi vážne a nebezpečné pre každého exponovaného

jednotlivca, lebo komunisti začali agitovať aj za pripojenie východného Slovenska do Sovietskeho zväzu. Kočvara vtedy už s podloženým zdravím bojuje proti tomu a proti prehmatom komunistov. Stáva sa členom Slovenskej národnej strany a členom predsedníctva Demokratickej strany. Po premiestení Národnej Rady do Bratislavy prijíma funkciu prezidiálneho šefa poverenictva spravodlnosti, aby tak pomáhal obrovovať demokratické súdnicstvo na Slovensku. Demokratická strana ho menuje do Dočasného národného zhromaždenia a po voľbách v roku 1946 stáva sa aj členom Ústavodárneho zhromaždenia. Strana mu zverí jednu z najdôležitejších úloh, zastupuje ju v ústavopravnom výbore, ktorý pracuje na novej ústave. Pochopil hned právnicke úskoky komunistov, ktorí už vtedy chceli ústavu komunisticky znehodnotiť.

Na jeseň v roku 1947, keď Ján Ursiny musí rezignovať Kočvara sa stáva podpredsedom vlády. Nechcel túto funkciu prijať, pretože nikdy sa netlačil do popredia. Gottwald len s najväčším sebazaprením prijíma tohoto vyhraneného demokrata do vlády. Ale komunistický puč zakončil túto Kočvarovu bitvu a presadenie práva do verejného života.

Prvého mája v roku 1948 odchádza Kočvara do exilu a po kratšom pobyte v Londýne prichádza v roku 1949 do Washingtonu. Spoluzakladá Raďu slobodného Československa a line exulant-ské organizácie. Stane sa členom výskumného oddelenia Kongresovej knižnice vo Washingtone a špecializuje sa na analýzu komunistického práva. Vy-

dal o tom niekoľko odborných publikácií. Stal sa uznávaným odborníkom tejto oblasti komunistického sveta. V Kočvarovi odišiel muž pevných zásad, nepodajného charakteru, obdivuhodnej pracovitosti a rydžeho právneho myslenia. Stratili sme vzácneho slovenského národovca a československého vlastenca.

D.L.

ČLENOVÉ SVU

Stanley Maršík, člen SVU byl vyznamenán za nový fotografický proces, který může být uplatněn jak v průmyslu tak ve výzkumu. Proces je založený na depozici elementárního niklu namísto konvenčního stříbra. Tak jako v případě stříbra, během procesu se vyvine trvalý obraz, který má širokou škálu šedivých odstínů. Podstatou emulze nového filmu v tomto procesu je sloučenina niklu, která je citlivější k roentgenovým paprskům a k ozáření elektrony, ale není citlivá k viditelným paprskům. Tato vlastnost umožňuje používání celého procesu za denního, nebo jiného světla, čímž odstraňuje nutnost tmných komor. Relativně laciný nikl tak nahrazuje poměrně vzácné stříbro. Experiment ukazuje, že není nutno, aby nikl byl přítomen v emulsi na filmu. Nikl může být dodán během procesu ve vývojce. Nového systému může být použito při kopírování, v grafických uměních a v radiografii. V obdobné formě ho již bylo také úspěšně použito k výrobě velmi trvanlivých niklových zrcadel a nebo k výrobě velmi aktivních katalyzátorů.

Zprávy SVU (CSASA News) - Date of issue: November, 1973. Issued monthly except during July and August — Volume 15, No. 9 — Publisher: Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc. — Known office of publication: Room 1121, 381 Park Avenue South, New York, N. Y. 10016 — Tel.: (212) 686-4220 — Annual subscription price: non-members CSASA: \$3.00; members CSASA: \$1.50 paid as part of dues — 2nd class postage paid at New York N. Y.

Proces byl objeven v NASA-Lewis Research Center v Clevelandu, Ohio Marškem společně s Warren Philippem, výzkumným chemikem. Letos v létě byl tento proces vybrán jako jeden ze 100 nejvýznamnějších procesů k praktickému použití v průmyslu a byl odměněn cenou I R - 100 (Industrial Research - 100). Plaketa s uznáním byla vynálezci udělena při banketu ve Velké síni Musea věd a průmyslu v Chicagu, v Illinois, 21. září 1973. Je to již podruhé za 3 roky co tyto dva vědci získali cenu I R - 100 pro NASA-Lewis Research Center. V roce 1971 jim byla udělena za objev procesu výroby velmi čistých kovů v práškové formě, z různých roztoků kovových solí, použitím radioaktivního ozařování.

Prof. František Schwarzenberg, předseda SVU, navštívil dne 22. září t.r. Místní skupinu v Clevelandu, Ohio a při té příležitosti promluvil na téma "100 let pražského biskupství". Prof. Schwarzenberg analyzoval tuto historickou událost a zdůraznil její význam pro dnešní Československo z hlediska kulturního, politického a právního.

Frank Becker, chemický inženýr z Kolumbijské univerzity a Majster Vied z vysokej technickej školy Stevens Institute of Technology v Hoboken, New Jersey, bol menovaný v septembri t.r. riaditeľom technickej služby spoločnosti W. R. Grace a spol. pre zahraničie. Becker, člen viacerých učených spoločností v obore chémie a chemického inžinierstva, bol po roky aktívnym členom SVU v Albany a posledné tri roky ztrávil v Curichu, vo Švajciarsku.

V rámci panelu Povojnový vývoj národného hospodárstva vo východnej Európe spoločnosť American Economic Association dňa 30. decembra predná-

ša **Dr. George Staller**, člen SVU z Cornell Univerzity na predmet "Povojnový priemyslový vývoj v Československu". Panel je jedným z programov výročného sjazdu amerických a svetových národohospodárov, ktorého sa účastnia profesori a odborníci v počte niekoľko tisíc.

Prof. Karel Hujer, profesor astronomie a fyziky v.v. na University of Tennessee v Chattanooga, člen SVU, ktorý po dlhoročnej činnosti na tejto univerzite odišiel do výslužby letos v květnu, pokračuje ve své bohaté činnosti přednáškové a publicistické. Dne 5. července 1973 přednášel na Stuttgartské univerzitě o Koperníkově orientaci v času a prostoru, 26. července přednášel na Berry College v rámci ústavu National Science Foundation k půl tisíciletí Koperníkových narozenin a 4. srpna měl hlavní projev na výročním sjezdu Astronomical League of America na Creighton University v Omaze, Nebr., na téma Koperníkova revoluce v dějinách vědeckých idejí. V září 1973 otiskl torontský krajský časopis "Nový domov" jeho úvod ke knize "Spoutaný blesk" Karla Černého a jeho článek o Kohoutkové kometě. Dne 8. října vyšel v denníku "The Chattanooga Times" jeho článek "A Global 'Munich'?" Prof. Hujer je členem mnoha vědeckých a učených společností a jeho biografie a bibliografie jsou uvedeny v American Men of Science, Who's Who in American Education, Who's Who in America, Blue Book, Leaders of the English Speaking World atd. Prof. Hujerovi, který získal doktorát přírodních věd na Karlově univerzitě před 41 lety, upřímně blahopřejeme.

Rudolf Firkušný, přední americký klavírní virtuos a člen SVU, pořádá příští koncert v New Yorku v Carnegie Hall 13. ledna 1974. Na programu jsou skladby Mozartovy, Beethovenovy, Debussyho a Smetanovy "České tance".

Rafael Kubelík, člen SVU, nový hudební šéf Metropolitan opery v New Yorku, se uvedl nastudováním Berliozových "Trojanů", které měly premiéru v říjnu. Kritika vyzdvihuje kromě vysoké úrovně představení také Kubelíkův záslužný čin — že toto monumentální dílo francouzského skladatele, které po téměř století nebylo provozováno, opět uvedl na světovou operní scénu.

Dr. Otakar J. Pollak, člen SVU, předsedal schůzi o tkaňových kulturách na III. mezinárodním sjezdu o atheroskleroze 24-28 října 1973 v Západním Berlíně.

Šachový velmistr **Lubomír Kaválek** člen SVU, který nyní hájí barvy USA na mezinárodních turnajích, se podělil o titul mistra USA pro rok s Johnem Grefe. Mistrovství se konalo v El Pasu v Texasu.

Tatjana Sahanková, členka SVU, dosáhla v květnu doktorátu filosofie na Universitě státu Texas v Austinu. Dr. Sahanková získala doktorát práv na Masarykově universitě v Brně r. 1947 a nyní je činná jako knihovnice.

Dvojčíslo časopisu International Journal of Politics (jaro-léto 1973) je celé věnováno kapitolám z knihy člena SVU a profesora na Richmond College v New Yorku, **A. J. Liehma**, "Closely Watched Films", která vyjde na jaře příštího roku v International Arts and Sciences Press v New Yorku. Liehm rovněž uveřejnil v červencovém čísle francouzské revue Temps modernes studii "Franz Kafka po deseti letech". Liehmovu knihu "Politics of Culture", která vyšla v r. 1970 v nakladatelství Grove Press v New Yorku, vydalo nyní toto nakladatelství jako paperback. Jde o anglický překlad souboru interviewů s představiteli pražského "obrodného procesu" z konce 60. let. Předmluvu ke knize napsal francouzský filosof Jean-Paul Sartre.

Výtvarník **Ladislav Sutnar**, čestný člen SVU, publikoval v březnovém čísle japonského časopisu "Idea" článek na téma "Ekologie a potřeba výtvarného vyjádření", v němž m.j. zdůrazňuje, že úsilí o zachování životního prostředí vyžaduje užití nejúčinnějších vizuálních prostředků a také vytvoření nových technik, které jsou globálně srozumitelné a přesvědčivé pro výchovu a převýchovu nejširších lidových vrstev. Mistr Sutnar pořádal v dubnu na Rhode Island School of Design třídenní seminář o konstruktivismu a funkcionalismu v architektuře. Zúčastnil se také četných diskusí se studenty školy o různých aktuálních otázkách výtvarného umění.

MÍSTNÍ SKUPINY

Skupina SVU v trojměstí Albany, Schenectady a Troy pořádala v jesenných měsících cyklus přednášek pro svojich členov a pospolitú verejnú. Na októbrovej schôdzi (dňa 6. októbra 1973) prednášali Irena Altmanová-Frintová a Anna Polessná a svojej činnosti v Európe a na Blízkom východe. Podobne Dr. Mojmír Frinta, člen SVU, ztrávil letné mesiace v svojom historicko-umeleckom výzkume na ostrove Rhodos.

Na schôdzi 3. novembra prehovorili dvaja lekári československého pôvodu Dr. Václav J. Hojný a Dr. Zdenek Zobal o lekárskej praxi v ČSSR a inde v zahraničí, predovšetkým v Austrálii a v Spojených štátoch. Na decembrovom programe (1. decembra) prehovoril Dr. Alexej Wynczuk, profesor národného hospodárstva v Rensselaer Polytechnic Institute o hospodárskej politike východu a v západných krajinách a Dr. Svante Procházka, z výskumného oddelenia spoločnosti General Electric v Schenectady, N. Y. o priemyslovom výzkume v Československu po druhej vojne.

Místní skupina SVU v Los Angeles uspořádala dne 15. září t.r. v Huntington Sheraton Hotelu svůj tradiční reprezentační večer u příležitosti odezdání tří stipendií, doporučených komisí v čele s dr. J. A. Zahradkou. Vybraní studenti vykazují vesměs výtečnou úroveň ve svých oborech; jsou to Eva M. Plachá, studující na USC v Los Angeles hudbu a klavír, jež předvedla ukázkou svého umění též večer, dále Petr Ščepanovič, který se věnuje ekonomii na USC v Los Angeles, a A. S. Patru, syn sekret. místní skupiny SVU studující práva na UC v Berkeley. Dne 20. října 1973 se konal v moderním přednáškovém sále Great Western Savings and Loan Association kulturní pořad na oslavu 28. října. Inž. Ladislav A. Krátký, dlouholetý pracovník SVU, krátce promluvil o 55. výročí založení Československé republiky a o významných událostech, tohožehel tragic- kých, jež několikrát přerušily vývoj mladého demokratického státu. Hlavní řečník, dr. Jaroslav Mráček, člen SVU, profesor Státní university v San Diegu, pak promluvil na téma Čeští emigran- ti-hudebníci: v minulosti a v přítom- nosti. Dr. Mráček, narozený v Kanadě, mluvil anglicky a použil celou řadu di- apositivů, aby posluchačům ukázal por- tréty hudebníků, místa kde se narodili či působili, nebo ukázky jejich díla. Krátké hudební příklady na deskách dokreslily celkový dojem. Vzhledem k tomu, že řada hudebníků, kteří hledali kariéru mimo svou vlast, je nesmírně dlouhá, Dr. Mráček vybral jen některé postavy od doby baroka přes klasicis- mus a romanticismus až k soudobým reprezentantům české hudby v cizině jako byl Martinů a je teď Karel Husa. Dne 16. listopadu se konají volby funk- cionářů na rok 1974. Valná hromada a přednáška známého odborníka-lékaře o akupunkturu zakončí činnost nynějšího výboru odbočky v L.A. za rok 1973.

Místní skupina SVU v Clevelandu po- řádala svou výroční schůzi dne 22. září t.r. Do výboru pro příští funkční obdo-

bí byli zvoleni: Dr. Miroslav Poseděl, předseda; prof. Felix Míkula, místo- předseda; dr. Lukáš Pituch, jednatel; Dáša Posedělová, pokladnice; dr. Ru- dolf Peřina, Jan Miňo, Přemek Kocián a Stan Maršík, členové výboru. Pro příští období skupina připravuje kro- mě přednášek a debatních večerů tak- é "Večer české a slovenské exilové poesie."

ZÁZNAMY

Universita v Houstonu v Texasu za- vedla letos v podzimním semestru kur- sy češtiny na oddělení moderních ja- zyků. V kursech se bude vyučovat mo- derní hovorový jazyk, jakož i přehled čs. dějin. Povede je Rev. Teofil Halama, rodák z Mistrovic. K zavedení kursů češtiny došlo zásluhou českých spolků v Texasu. Čeština je po angličtině a španělštině nejpoužívanějším jazykem v Texasu.

Nakladatelství Doubleday v New Yor- ku vydalo anglický překlad knihy ne- dávno zemřelého českého spisovatele **Jana Procházky** "At' žije republika!" pod titulem "Long Live The Republic!"

Nákladem benediktinského tisku v Chicagu (1637 S. Allport Street, Chica- go, Ill. 60608) vyšla kniha znojemského **Karla Černého** "Spoutaný blesk", živo- topisný román příměťtěkého kněze, fa- ráře Prokopa Divíše, který vynalezl bleskosvod nezávisle od Benjamina Franklina. Úvod ke knize napsal prof. Karel Hujer, člen SVU, který již před 20 lety referoval o Prokopu Divišovi článkem "Father Prokopius Diviš and His Lightning Conductor" v časopise American Journal of Physics.

Nový život do československé větve Řádu sv. Lazara Jerusalemského. Při slavnostních německo-českých boho- službách, celebrowaných v katedrálním chrámu ve Fuldě k mileniu pražské diecése biskupem dr. Boltem za asis-

tence též českého duchovenstva, byli - poprvé zase po pětadvaceti letech - pasováni čtyři noví čeští rytíři Řádu sv. Lazara Jerusalemského. Kromě toho byly řádové insignie uděleny osmi novým přidruženým členům, mezi nimiž jsou tři ženy. České velkopřevorství tohoto řádu, založeného ve Svaté zemi v době Křížových výprav, přeneslo po únoru 1948 své sídlo do exilu a v minulém roce byl zřízen generální sekretariát ve Švédsku (The Military and Hospitaller Order of St. Lazarus of Jerusalem, Grand Priory of Bohemia, Post Box 2127, LUND, 2, Sweden). Od roku 1937 je v čele velkopřevorství dr. Karel Schwarzenberg a řádovým rytířem je též prof. dr. František Schwarzenberg, předseda SVU. Toto rytířské sdružení, jehož velkokancléřství je v Paříži, je dnes otevřeno křesťanům všech vyznání a jeho ekumenickým duchovním protektorem je patriarcha Antiochie a celého orientu Maximos V. Přijetí nových Čechoslováků, mezi nimiž jsou i členové SVU, je opravdovým vyznamenáním našim národům a uznáním jejich tisícileté kulturní a křesťanské tradice.

AKAR

ŽURNALISTICKÁ SEKCE SVU

Výroční zpráva sekce

Vedení žurnalistické sekce připravilo pro loňský sjezd SVU ve Washingtoně skupinu přednášek z žurnalistického oboru. O přednášky byl velký zájem, jak o tom svědčila stále přeplněná přednášková síň. Přednášky vyvrcholily diskusí na téma "Problémy a perspektivy čs. tisku v zahraničí", ze které vzešlo několik pozoruhodných podnětů. Po diskusi byla výroční schůze žurnalistické sekce, která zvolila funkcionáře pro další dvouleté období: Předsedou byl zvolen V. Nevlud z Washingtonu, místopředsedy B. Lajda z Washingtonu a M. Dobrovodský z Montrealu, jednatelkou-pokladní Anna Faltusová z Washingtonu a vedoucím

archivu J. Žanda z Kalifornie. Schůze rozhodla, aby v příštím funkčním období nebyl obnoven poradní sbor a aby si předsednictvo určovalo podle potřeby oblastní jednatele či důvěrníky.

J. Žanda vypracoval pro výroční schůzi podrobnou zprávu o problémech archivu SVU, jež byla s příslušnými doplňky předložena předsednictvu SVU. Předsednictvo později informovalo sekci, že ústřední kancelář zatím nemůže věnovat archivu potřebnou péči. Vedení proto začalo uvažovat o možnosti umístění archivu v čs. oddělení knihovny Chicagské university. Otázka zatím nebyla vyřešena. Zdá se však, že univerzitní instituce by byla nejlepším řešením, protože možnosti SVU jsou omezeny.

V tomto duchu předseda sekce začal jednat se zástupcem Chicagské university, dr. Hrubanem. Zmíněná instituce už určitý základ měla. Proto předseda sekce věnoval universitě svůj osobní dvacetiletý archiv čs. žurnalistiky v zahraničí a zároveň přislíbil universitě další spolupráci.

Činnost sekce v uplynulém roku poněkud polevila. Odezva a spolupráce členů byla celkem malá. Činnost jediné odbočky v Minichově se zřejmě z místních důvodů příliš neprojevila.

Vedení sekce spolupracovalo odborně s různými našimi etnickými organizacemi a podalo pomocnou ruku, když se jednalo o existenci vysílacích stanic VOA a RFE. Navázalo také účinnou a vzájemně prospěšnou spolupráci s nově jmenovaným referentem SVU pro etnické věci, kol. V. E. Andicem. V tomto směru chce také pokračovat.

Vedení sekce dále vede evidenci českých a slovenských časopisů a připravuje nový seznam. Snaží se také mít rubriku svých informací, pokud možno, v každém čísle **Zpráv SVU**, protože to je prakticky jediná možnost jeho pravidelných styků s členy.

Vedení sekce sledovalo také ohlas všeobecné činnosti SVU v různých sdělovacích prostředcích. Zjišťuje a hlásí předsednictvu, že český a slovenský tisk v zahraničí věnoval v uplynulém roce SVU jen běžnou zpravodajskou pozornost a že se celkem neobjevily ani kritické ani povzbudivé články. Rozhlasové stanice vysílající česky nebo slovensky věnovaly pozornost minulému sjezdu dosti obšírně a kromě toho upozorňovaly své posluchače i na běžnou, zejména vydavatelskou činnost. A. Nevlud, A. Fautusová

Peter C. Newman patří jako redaktor časopisu "Maclean's" mezi nejznámější kanadské novináře. List "New York Times" ho označuje za "protagonistu kanadianismu" a Newman sám považuje svůj časopis za hlavní stan hnutí kanadské nezávislosti. 44-letý Newman se narodil v Československu, odkud uprchl před nacisty do Kanady.

"NIBOWAKA" je první český myslivkový časopis v zahraničí. Vydává jej spolek přátel přírody, myslivců a rybářů v Torontu. Adresa: V. Řehák, Apt. 1203, 31 Alexander St., Toronto, Ontario, Canada, M4Y 1B2. V Torontě přibyl také nový slovenský časopis, který má název "KOTVA".

Frank Munk, člen SVU, profesor na Portland State University ve státě Oregon, USA, byl poctěn na banketu pořádaném v září portlandskou odbočkou World Affairs Council čestným titulem "First Citizen of the Year". Profesor Munk přednáší na portlandské universitě mezinárodní vztahy.

JUBILEA:

Karol Bednár, redaktor "Slovenského Sokola" a "New-Yorského Denníka" oslavil 75. narozeniny v Allentown, Pa.

Dr. Miroslav Kohák, někdejší politický redaktor "Svobodného slova" a ředitel RFE, se dožil v Nové Anglii 70 let.

Za dr. Marii Tumlířovou: Ve Francii zemřela bývalá redaktorka RFE, dr. Marie Tumlířová, známá také jako Marie Chaloupecká. Pracovala v zemědělském a ženském hnutí a redigovala několik časopisů.

"Výběr 74": To je název ročenky, jež připomíná styl někdejšího zlínského "Výběru". Jeho vydavatelem je Zábavná knihovnička "Amerických listů" v Perth Amboy, N. J. "Americké listy" navazují na tradici "Newyorských listů" a proto budou příští rok oslavovat 100. výročí prvního čísla starých "Newyorských listů".

Konfrontace: To je název nového nakladatelství českých knih. Adresa: Postfach 1355, 8048 Zürich, Švýcarsko. Mezi autory v nové řadě knih jsou Škvorecký, Lustig, Beneš, Strnad, Diviš, Pašek atd. Nutno ocenit také nové vydání knihy "Chrám i tvrz", stěžejního díla o češtině, jež napsal Pavel Elsner.

60 let "New Yorského Denníka": Slovenský buditel dr. P. Blažo dal za své návštěvy v USA v letech 1912-1913 v New Yorku podnět, aby tam byl založen nový slovenský deník. Tato myšlenka se uskutečnila na podzim roku 1913 a utvořila se vydavatelská společnost v čele s Š. Benáněm, M. Gettingem, J. Zemanem, Václavkem a jinými, která vydala první číslo NYD 9. září 1913. Další čísla začala vycházet až v r. 1914. Roku 1962 se z tohoto deníku stal týdeník a ten od r. 1966 vydává Universum Sokol Publications,

Perth Amboy, N. J. Blahopřejeme vydavatelům a redaktorům časopisu k jeho významnému jubileu.

Nová adresa V. Nevluda: 4009 20th Place, Hillcrest Heights, Washington, D.C. 20031.

Vlasta Koseová-Štěpánková, dlouholetá náčelnice Junáka zemřela v Praze 29. září. Byla jedna z 'praskautek', která začala se Svojsilkem ještě v r. 1911. Prožila tmavé chvíle, když třikrát se dožila rozpuštění Junáka; v r. 1940 gestapem, v r. 1948 komunisty a v r. 1970 opět po ruské okupaci. Za války odvoďovala, když její manžel byl popraven pro odbojovou činnost. Zemřela klidně, ztrávila poslední dva dny v kroužku svých starých skautek a ráno 29. se již neprobudila.

V. F.

KAREL ANČERL (1908-1973)

ČESTNÝ ČLEN SVU IN MEMORIAM

Na návrh výboru zvolilo dne 17. listopadu 1973 valné shromáždění SVU vynikajícího českého dirigenta Karla Ančerla, který zemřel začátkem července 1973 v Torontu, in memoriam čestným členem SVU. Tato nejvyšší pocta byla udělena posmrtně již dvěma vynikajícím českým spisovatelům — Zdeňku Němečkovi v roce 1960 a Ladislavu Radimskému v roce 1970.

Karel Ančerl se narodil v roce 1908 v Tučapech u Tábora. Studoval na pražské konzervatoři pod Václavem Talichem. Před nacistickou okupací se stal dirigentem pražského rozhlasového orchestru. Po letech ztrávených za okupace v koncentračních táborech se vrátil k rozhlasovému orchestru jako hlavní dirigent. Od roku 1951 do sovětské okupace v r. 1968 byl šéfem České filharmonie a od r. 1969 do své smrti byl hudebním ředitelem Torontské symfonie, dirigoval však zároveň jako host mnoho vedoucích světových orchestrů, včetně New Yorkské, Berlínské, Budapeštské a Leningradské filharmonie, Ví-

deňského, Moskevského a Bostonského symfonického orchestru a Cleveland Orchestra. Všude šířil slávu české hudby - v rámci abonentních koncertů New Yorkské filharmonie dirigoval v prosinci 1971 a v lednu 1972 program české hudby od 17. do 19. století (Vejvanovský, Zelenka, Brixli, Dvořák). Usnesení valného shromáždění o udělení čestného členství SVU in memoriam Karlu Ančerlovi oznámil na banketě SVU v sobotu, dne 17. listopadu, v hotelu Westbury v Torontu, předseda SVU prof. dr. František Schwarzenberg. K potěze zesnulého byly pak přehrány ze zvukového záznamu první a poslední věta Smetanovy symfonické básně "Má vlast", Vyšehrad a Blaník, v provedení České filharmonie pod taktovkou Karla Ančerla.

Č. S. A.

(ČESKOSLOVENSKÉ SPOLKY V AMERICĚ)

*slavící letošního roku 119 let své
činnosti jako nejstarší bratrská a
sesterská podpůrná jednota v
U.S.A., nabízí vám jedno z nej-
lepších a nejspolehlivějších ži-
votních pojištění pro jednotlivce
i celé rodiny.*

*Rovněž poskytujeme pojištění
nemocenské.*

Č. S. A.

2138 South 61st Court, Cicero,
Illinois 60650

Telefony 652-6360 242-2224
Area Code 312